

הוצאה לפועל, לשכת נתניה
תיק 19-03-509372
פסק דין כספי
בפני כב' הרשמת גילה גדות

בקשה מספר: 19 מתאריך 17 יולי 2024
סוג הבקשה: 988 בקשה כללית

בעניין: הפחתת ריבית פיגורים

החלטה

לפני תגובת הזוכה לבקשת החייב להפחית ריביות בתיק ולעיכוב ביצוע.

יוער טענת הפחתה דינה כטענת פרעתי, והמסד לבקשת החייב משפטי. לכן ההחלטה דנא ניתנת ע"פ תקנה 27 לתקנות ההוצאה לפועל, תש"ס-1979 שכותרתה " הגשת בקשה לפי סעיפים 19, 25, 48 או 58 ודיון בה", הקובעת כדלקמן: " הגשת בקשה לפי סעיפים 19, 25, 48 או 58 לחוק יהיו בדרך הקבועה בפרק כ" לתקנות סדר הדין, בשינויים המחויבים, ואולם, רשם ההוצאה לפועל, רשאי לסטות מסדרי הדין האמורים אם מצא כי הדבר יועיל להכרעה צודקת ויעילה בהליך, וכן רשאי הוא לדחות את הבקשה מבלי שקיים דיון".

ואוסף, בפס"ד של בימ"ש שלום חיפה (כב' השופטת באום) רע"צ (חי) 70563-01-18 זיאד ברבור נ' ב.ד.ס.י. השקעות בע"מ (25.10.18), ביהמ"ש קבע, שככלל, הליכי הוצל"פ הם אינקוויזיטורים ומתנהלים במעמד צד אחד (עמ' 9 סעי' 7.5 ואילך). שם נאמר: "...בית משפט זה יושב בהליך זה כערכאת ערעור על החלטת רשם הוצאה לפועל. בהוצאה לפועל נוהגת השיטה האקוויזיטורית. משמעות הדבר, בין היתר, היא כי בקשות רבות המוגשות לרשם ההוצאה לפועל נדונות ומוכרעות עפ"י צד אחד, וללא צורך בקבלת תגובת הצד שכנגד. כך למשל, בקשות זוכים שונות לנקיטת הליכים מצד אחד, וכך גם בקשות חייבים לפריסת חובם לתשלומים (בין בצו חיוב בתשלומים ובין בתיק איחוד) מצד שני. ... רשם ההוצאה לפועל מיישם פסקי דין אותם קיבלו זוכים לאחר שנוהל הליך בשיטה האדברסרית, המאפשרת שמיעת שני הצדדים. ... לו היה על רשם ההוצאה לפועל, המטפל במוצע במאות בקשות ביום לפעול בשיטה האדברסרית, ולבקש תגובה לכל בקשה המוגשת אליו, ניתן היה לסגור כליל את לשכת ההוצאה לפועל באשר פסקי דין לעולם לא היו מיושמים, זוכים היו נשארים תלויים בחסדיהם הטובים של החייבים מצד אחד, וחייבים לעולם לא היו זוכים להגנות המוקנות להם בחוק ההוצאה לפועל מצד שני."

למען הנוחות להלן בקשת החייב, עמ' 1 מתוך 2:

להלן נימוקי הבקשה:

1. תיק הוצל"פ זה נפתח בתאריך 10.3.19 כנגד החייב בגובה חוב בסך של 400,00 ₪ לערך בגין פס"ד של ביהמ"ש לענייני משפחה בפ"ת.
2. תיק זה כאמור, נפתח בעקבות אי עמידה בהסכמות הצדדים אשר נחתמו ביום 8.9.15 ואשר ניתן להן תוקף של פס"ד בביהמ"ש לענייני משפחה בפ"ת בהליך 22305-09-15 ביום 13.10.15.
3. במסגרת ההסכמות סוכם כי החייב ישלם לזוכה סך של 400,000 ₪ בתוך 45 ימים.

• מצ"ב ההסכם + פס"ד - א'.

4. במהלך השנים היו הסכמות בין הצדדים בתיק, כי הזוכה תמתין עם התשלום וזאת עד שהחייב ייטול משכנתא.

- בתמורה לכך סוכם כי החייב ישלם את חשבונות הבית וכך היה.
5. החייב יטען כי לאור ההסכמות בין הצדדים כי הזוכה תמתין לתשלום החייב, היה צריך לעכב את התיק בהוצל"פ ולעצור את צבירת הריביות בתיק.
 6. בתאריך 6.12.22 בביהמ"ש לענייני משפחה בפ"ת, בהליך תלה"מ 39078-05-22 / 39118-10-22 נקבע כי לסיום המחלוקות, החייב ישלם לזוכה סכום כספי בסך של 500,000 ₪ תוך 90 ימים, היה

עת ההגשה גובה החוב כ-756 אלף ₪.

לחייב תיק נוסף מול אותה זוכה מסוג "מזונות" שם גובה החוב כ-685 ₪ בלבד.

החייב מבקש כי עבור 2 תיקיו יעמוד גובה החוב על -480 אלף ₪.

אם יופחת החוב לסך של 480 אלף ₪ אזי לטענתו יוכל לשלם זאת בתוך 21 יום.

כבר אעיר כי הצדדים שניהם מיוצגים. בידם להגיע להסדר באמצעות ב"כ. לכשעצמי, אכריע בבקשה ע"פ שורת הדין.

בשים לב כי גובה החוב כ-756 אלף ₪, החייב למעשה מבקש הפחתת חוב של 276 אלף ₪.

ביום 03.07.2024 הורתה כב' רשם תורן בתיק, לקבלת תגובת הזוכה בתוך 7 ימים. כעת תגובת הזוכה לפניי.

להלן תגובת הזוכה עמוד 1 מתוך 2 :

בהתאם להחלטת כבוד הרשמת להלן תגובת הזוכה, אשר במסגרתה תבקש הזוכה לדחות את הבקשה שיש לומר די חצופה, מטעה ודי חוטאת למציאות.

ואלו נימוקי התגובה :

1. ראשית ייאמר, כי התיק נפתח לא בשל "אי עמידת הצדדים בהסכמות הצדדים", אלא בשל העובדה שהחייב לא קיים שום הסכם שחתם עליו במהלך השנים כולל החובה לשלם לזוכה את הסכום שהיה נקוב בהסכמות מיום 8.9.15.
2. במשך שנים רבות החייב לא שילם את חובו לזוכה וזאת על אף שזו עשתה מהלכים רבים לגביית החוב ונקטה בהליכי הוצל"פ ונתנה לחייב אינספור הזדמנויות.
3. בסופו של יום ולאחר שהזוכה הבינה, כי החייב לא מתכוון לשלם לה את שסוכם הגישה הזוכה תביעה לבית משפט לענייני משפחה בפתח במסגרת תלה"מ 39078-05-22.
4. הזוכה לא התחייבה במהלך השנים, כי לא תנקוט בהליכי הוצל"פ עד שהחייב ייטול משכנתא, אלא שהסכימה לאחר הליך שניהלו הצדדים במסגרת תלה"מ 39078-05-22 להסיר עיקולים על מנת שהחייב יוכל ליטול משכנתא.
5. ביום 7.12.2022 ולמחרת הדין שהתקיים בבית המשפט לענייני משפחה בוטלו כל הליכי ההוצל"פ כעולה מהרישומים בתוך התיק.

6. מכאן, כי הטיעון בסעיף 7 לבקשה, ולפיו הזוכה לא הסירה את העיקולים הוא שקר מוחלט שניתן להיווכח בנקל מתיק ההוצל"פ המוכיח, כי היום 7.12.2022 בוטלו מלאו ההליכים כנגד החייב.
7. רק בחלוף שנה, ורק לאחר שהחייב שוב הפר בפעם המי יודע כמה את שהתחייב עליו שופעלו ההליכים ביום 5.12.2023 וגם את הנתון האמור ניתן לראות בתוך תיק ההוצל"פ.
8. החייב משקר, מטעה וממשך ואינו אומר אמת, שכן ההליכים בוטלו למשך שנה והוטלו שוב לאחר שהחייב לא שילם, הטעה את הזוכה תוך שהוא מציג לזוכה מצגי שווא ולא עומד גם בהסכם שהוא ביקש והמצ"ב כנספח "1" לתגובה זו.
9. החייב יכול להמשיך ולטעון, כי שילם סכומים במקום הזוכה וכי אם הוא סבור, שעשה כן, שיפנה לבית המשפט יגיש תביעה ויחזור כשהוא או חזו פסק דין ולא יטען טענות בעלמא.
10. החייב מצרף הסכמה של הזוכה על הסכם מיום 12.9.2023. הזוכה אכן חתמה עליו לאחר שהחייב העביר אותה עשרה מדורי גיהינום, אלא שבהסכם כתוב כי הזוכה מסכימה לסכום אם זה ישולם עד ליום 28.9.2023.

יובהר גובה הריביות בתיק זה עומד על סך של כ- 330 אלף ₪, לערך :

סך כל תנועות חישוב חוב שבתיק הוא 329,942.56 ₪ לפי הפירוט : ריבית : 65,813.48 ₪ הפרשי הצמדה קרן : 6,874.15 ₪ : שערודך 257,254.93 ש"ח

התיק נפתח על סך של כ-400 אלף ₪ ב- 17.03.2019 על רקע הסכמה בין הצדדים שקיבלה תוקף משפטי ביום 13.10.2015 :

7. ... מתחייב לשלם לידיה של וזאת לכיסוי מלא, כולל וסופי של חלקה ברכושם של הצדדים סך של 400,000 ₪ כשסכום זה צמוד לשער היציג של \$ ארה"ב. שער הדולר היציג הידוע נכון למועד חתימת הסכם זה הינו 3.933 ₪ פר 1 \$. בכל מקרה במידה ושער הדולר היציג יפחת מזה הידוע (3.933) הרי שהסכום האמור (בסך 400,000 ₪) לא יקטן.

עיינתי עיון רב בפרוטוקול ובפסק הדין שצורפה מיום 06.12.2022. עיינתי עיון רב גם ב- "הודעה בדבר הסכם פשרה" מיום 12.09.2023, שם נקבע כי החייב ישלם סך של 480 אלף ₪ עד ליום 28.09.2023, כלומר ישלם את הסכום המוסכם בתוך כ- 16 יום (מכאן בקשת החייב לשלם 480 אלף ₪).

והרי היא :

לסילוק סופי מלא ומוחלט של החוב ישלם החייב, סך של 480,000 ₪ אשר ישולם באופן הבא :

סך של 480,000 ₪ ישולם עד ליום 28.09.2023 בהעברה לחשבון בנק על שם הזוכה אשר פרטיו הם בנק הפועלים (12) סניף 771, חשבון 225506.

החייב מעולם לא כיבד הסכם פשרה זה, על אף כי חלפה כמעט שנה מאז אותו הסכם. קרי מדובר בהפרה בוטה ו- מתמשכת, שאין לבחון אותה בכלים משפטיים "גמישים", כגון ע"פ עקרון תום הלב, "לטובת" החייב.

החייב סומך בקשתו על ס' 4א81 לחוק ההוצלפ בדבר הפחתת ריביות:

סמכות רשם ההוצאה לפועל להפחית ריביות (תיקון מס' 63) תשע"ט-2019 (תיקון מס' 75) תשפ"ד-2023:

4א81. רשם ההוצאה לפועל רשאי, מיוזמתו או לפי בקשת החייב ולאחר שנתן לזוכה הזדמנות לטעון את טענותיו, להפחית, מטעמים מיוחדים שיירשמו, את תוספת הריביות הנצברות בתיק ההוצאה לפועל.

לענייננו, ראה החלטת כב' הרשמת פרי בתיק הוצאה לפועל שמספרו 1402868944 הבנק הבינ"ל נ' מגן, (החלטה מיום 16.12.2020):

"בתי המשפט הכירו לאורך פסיקתם בסמכותו של רשם ההוצאה לפועל לעשות שימוש בסמכותו ולהפחית את החיוב בהפרשי הצמדה וריבית שנוספו לתיק, מקום שישן הזוכה על זכויותיו ולא פעל באופן סביר לגביית החוב נשוא פסק הדין, עשוי רשם ההוצאה לפועל.

ראה למשל: רעצ (ת"א) 13541-03-15 מומחד חטאב נ' אליהו גיל ועשא (י-ם) 34289-08-14 אשר אביב נ' אלדד הרמן (פורסם בנבו).

ראה בהקשר זה גם האמור בספרו של טל חבקין התיישנות (2014), בעמוד 274:

"תקופת ההתיישנות של פסק דין היא ארוכה במיוחד. אולם אין תוצאת הדבר שהזוכה יוכל להוציא פסק דין כספי לפועל – וליהנות מהזכות לקבל הפרשי הצמדה וריבית שהובילו לתפיחת החוב – אם ישן על זכויותיו ולא פעל באופן סביר לגבייתו. בנסיבות אלו השתמש רשם ההוצאה לפועל לא אחת בסמכותו להפחית את החיוב בהפרשי הצמדה וריבית שנוספו לתיק."

השאלה היא, האם התקיימו טעמים מיוחדים בענייננו.

כבר אציין כי לשיטתי, בחינת בקשה להפחתת ריבית פיגורים, יכולה לידון, ובדוקנות ובמשורה בתיקי מזונות, רק מצב בו החייב שהה בפש"ר/חדל"פ, ובפרט מקום בו נקצבו מזונות ושולמו. או במצב של חוסר מעש קיצוני בתיק [ובענייננו הזוכה פעלה בסמוך להפרה בתיק]. או במצב של פריסת חוב ע"פ תיקון 55 לחוק, אז מועבר התיק לכלל ריבית "רגילה".

איני רואה כי טעמים אלו מתגשמים בתיק דנא.

לכן, בבקשת החייב טענה שאין ערכאה זו מוסמכת לדון בה. איני ערכאת ערעור על פס"ד/החלטות שופטים, לרבות על הסכמים שקיבלו תוקף בערכאה המוסמכת ומקומה שם.

09.07.2019, שכותרתו:

"האם נפחית את ריבית הפיגורים או לא נפחית"?

פס"ד מונומנטאלי זה מהווה מפה ומצפן לשיקולים בבסיס הפסיקה בעניין הפחתת ריבית הפיגורים, והינה נר לרגלי.

וכך נכתב שם:

חוק פסיקת ריבית

135. סעיף 2 לחוק פסיקת ריבית והצמדה קובע את הסמכות לפסוק ריבית:

"רשות שיפוטית שפסקה לבעל דין סכום כסף, או שציוותה על ביצועו של פסק כזה, או שקבעה סכום כסף המגיע על פי חיקוק, רשאית, לפי שיקול דעתה, לפסוק ריבית על אותו סכום, כולו או מקצתו."

136. תפקידה של הריבית הרגילה היא להשיב את מצב הדברים לקדמותו ולפצות את הנושה עבור שלילת יכולתו להשתמש בכסף. ההנחה היא שאדם אשר אינו פורע את חובו - "לא זו בלבד שהוא מונע את השימוש בכסף מן הנושה, אלא עשוי אף לעשות פירות בכסף שהושהה בידו; על-כן מן הדין שיחויב לשלם עבור שימוש זה". מטרתם של ריבית והפרשי הצמדה היא לשמר את ערכו של הכסף "באופן שהנושה יקבל, בסופו של ההליך השיפוטי, כמות של כסף ששווה, מבחינת כוח הקניה שלו, לכוח הקניה של הסכום שנמנע ממנו" (דוד קציר פסיקת ריבית, הצמדה ושיערוך, עמ' 3 (1996)).

137. הנה כי כן, הוספת ריבית והצמדה איננה באה להגדיל את רווחיו של הנושה אלא אך להשיב את המצב לקדמותו ולשמר את ערך הכסף. אין המדובר בהטלת קנס על החייב, אלא בפיצוי של הנושה כדי למנוע הפסד של הנושה והתעשרות של החייב שלא כדין. אפנה בעניין זה לע"א 330/78 המהפך חברה שיתופית בע"מ נ' פקיד השומה למס הכנסה, פ"ד לה (2) 499, 503 (1981):

"ההצמדה והריבית... אינן באות לענוש את מי שחב בחוב, אלא באות להבטיח, כי למרות חלוף העתים ושינויי ערך המטבע ישולם סכום, המשקף את ערכו של הסכום המקורי ביום התשלום בפועל... מדובר בכסף, שהיה בידי המערערת, ואשר ישולם עתה... על-פי ערכו ביום התשלום. הקרן בלווית הצמדה אינם אלא אותו סכום, שבו נתחייבה המערערת מעיקרה".

"מועד הפירעון"

138. סעיף 5 לחוק פסיקת ריבית והצמדה מגדיר את תקופת הריבית כדלקמן:

(א) "תקופת הריבית תהיה בפסיקה לפי סעיף 2 מיום הגשת התביעה או מיום אחר, החל מיום היווצרות עילת התביעה, שהחליטה עליו הרשות השיפוטית - עד מועד הפירעון; בהוצאות משפט - מיום הוצאתן עד מועד הפירעון; בשכר-טרח של עורך-דין - מיום מתן הפסק עד מועד הפירעון; והכל אם לא קבעה הרשות השיפוטית תקופה קצרה יותר.

בסעיף זה, "מועד הפירעון" - המועד שבו ניתן פסק הדין או המועד שנקבע בפסק הדין לתשלום של החוב, לפי המאוחר.

(ב) סכום כסף שפסקה רשות שיפוטית לבעל דין ולא שולם על ידי החייב במועד הפירעון, ייוספו עליו, ממועד הפירעון עד מועד התשלום בפועל - הפרשי הצמדה וריבית, בצירוף ריבית צמודה, בשיעור ובדרך חישוב שקבע שר האוצר, בהתייעצות עם שר המשפטים ועם נגיד בנק ישראל ובאישור ועדת הכספים של הכנסת (להלן - ריבית פיגורים).

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (ב), רשאים הרשות השיפוטית או ראש ההוצאה לפועל לקבוע, מטעמים מיוחדים שיירשמו, שיעור ריבית צמודה הנמוך מריבית הפיגורים לגבי התקופה

שממועד הפירעון עד התשלום בפועל, ובלבד שהריבית לא תפחת מהשיעור שנקבע בפסק הדין לתקופה שעד מועד הפירעון".

139. מהוראת סעיף 5 לחוק פסיקת ריבית והצמדה ומתקנה 470 לתקנות סדר הדין האזרחי עולה כי החלטה בעניין עיכוב ביצוע פסק דין דוחה את "מועד הפירעון" עד למועד מתן פסק הדין בערעור. דחייה זו מעבירה יחד עם העברת מועד הביצוע אף את מועד התווספות הפרשי ההצמדה והריבית על החוב לאותו מועד נדחה אחר. מאחר שפסק הדין עוכב מועד ביצועו נדה למועד אחר, הרי שגם מועד התווספות הפרשי ההצמדה והריבית עוכב והועבר למועד הנדחה האחר.

140. חוק פסיקת ריבית והצמדה מגדיר שני מנגנונים כלכליים שתכליתם שונה. האחד, הפרשי הצמדה וריבית הניתן לכנותם "רגילים" ואשר מטרתם היא הבאת הזוכה למצב שבו ערך המטבע שבידו משקף את הסכום המקורי. לא כך הוא לגבי ריבית הפיגורים, המנגנון השני המוזכר בחוק ואשר יפורט בהרחבה להלן.

ריבית פיגורים - אימתי?

141. ריבית פיגורים היא "מעין סנקציה שתכליתה היא לתמרץ אכיפה מהירה של חובות פסוקים" (רע"א 7777/09 בראנץ נ' כנפי, פסקה 16 (7.1.2013) (להלן – "פרשת בראנץ")).

142. החלטות בעניין עיכוב ביצוע פסק דין דוחות את "מועד הפירעון" למועד מתן פסק הדין בערעור, כאשר דחייה זו מעבירה יחד עמה גם את מועד התווספות ריבית הפיגורים לאותו מועד נדחה, שכן בתקופת עיכוב הביצוע לא מתקיימת התכלית לעודד ולתמרץ את החייב לשלם את החוב הפסוק (רע"א 5420/07 דמארי ויקטור נ' צוות ברקוביץ מאגרי בנייה בע"מ (4.3.2008) (להלן – "פרשת דמארי")).

כל הטעמים מתגשמים כאן. יש מקום לסאנקציה האמור על רקע ההפרה הקשה, בפרט כאשר נשקל הרקע להתנהלות הצדדים.

אחרון, ראו גם ע"ר (י-ם) 13-05-874 א.ש.ל נ' ל.א. (27.07.2015):

בית המשפט העליון הבהיר, שחוק הריבית "מגדיר שני מנגנונים כלכליים שתכליתם שונה. האחד, הפרשי הצמדה וריבית, הניתן לכנותם "רגילים". מטרתו של מנגנון זה – מניעת קיפוחו של הנושה עקב האינפלציה. ... הפרשי הריבית וההצמדה, מטרתם היא אחת – הבאת הזוכה למצב שבו ערך המטבע בידו משקף את הסכום המקורי. לא כך הוא לגבי ריבית הפיגורים, המנגנון השני המוזכר בחוק. ריבית הפיגורים היא מעין סנקציה, שתכליתה היא לתמרץ אכיפה מהירה של חובות פסוקים". ראו: רע"א 7777/09 בראנץ נ' כנפי [פורסם בבנב] (2013).

מן הפסיקה למקרה דנא:

בחזרה לעניינו, כאמור כבר ברישא, לא מצאתי טעמים מיוחדים בבקשת החייב להפחתת ריביות ו/או להפחתת חוב בתיק כך שיעמוד על 480 אלף ₪ בלבד.

נהפוך הוא, נראה כי הצדדים קבעו כבר לפני כ-שנה לערך כי החייב ישלם לזוכה 480 אלף ₪, והחייב הוא שלא מכבד את ההסכם.

זאת ועוד, עיקרון יסוד בשיטתנו, ואף במשפט העברי, כי לא יצא [יהא] חוטא נשכר. הזוכה שביקשה החייב לבטל הליכים בתיק ביום 07.12.2022 (יום אחרי הדיון מיום 06.12.2022), ר' תהליך 13, ואין החייב יכול להיתלות על כך כי הזוכה לא פועלת בתיק, שכן ביטול ההליכים שביקשה הזוכה, משרת אותו עצמו.

ורי ע"א 2836/03 מיום 24.1.06, דברי כב' השופטת שטופמן בע"א עיריית ת"א נ' מור (ניתן ביום 24.1.06), סעיף 6 לפסה"ד:

"היקפה של חובת תום הלב, אינו מצטמצם, אך ורק, לשאלת נסיבות פתיחתו של הליך ההוצל"פ או לפרעונו של החוב. חובת תום הלב, חולשת גם על אופן ניהולם של ההליכים בפני ראש ההוצל"פ.

מטעם זה גם מצאתי כי החייב בא בטענתו טענתו בחוסר תום לב, כשידיו אינן נקיות, שלא לאמר ב"שיטת מצליח", ב"רוח התקופה", בה חדשות לבקרים נמחלת לחייבים ריבית הפיגורים, תחת אכסניית סעי' 4א81 לחוק ההוצל"פ, שלשיטתי, ובפרט בתיקי מזונות, אין לעשות בה שימוש כב"שער במדבר".

תוצאה:

מכל האמור לעיל, אין עילה למבוקש, ודין הבקשה דחייה.

וברי גם כי אין עילה לעיכוב הליכים.

הבקשה להפחתת חוב ולהעמיד את התיק על סך של כ-480 אלף ₪ בלבד, נדחית.

זכות טיעון לפסיקת הוצאות משפט:

לאור שהבקשה משוללת עילה, ונדרשתי להקצאת זמן שיפוטי נכבד, ובשל שאילצה גם את הזוכה בהוצאות טרחת עו"ד, זכות טיעון לחייב לעניין פסיקת הוצאות לטובת הזוכה /או לטובת אוצר המדינה – 14 יום.

תז"פ מזכירות לרשם בהתאמה.

ליישום.

ניתן לפרסם ההחלטה תוך הורדת פרטים מזהים.

גילה גדות, רשמת

י"ט תמוז תשפ"ד
25 יולי 2024

תאריך